

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема: „Влияние на технологично-базираните интервенции в когнитивното и социално развитие на юношите“

Докторант: инж. Галина Тодорова Найденова

За присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Социална работа, психологически изследвания и социална политика“ към професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки.

Научен ръководител: доц. д-р Ирина Тодорова Тодорова

Автор на становището: доц. д-р Милослава Русинова Янкова

I. Актуалност на дисертационния труд.

Сложната многоплановост и динамика на съвременен свят води до постоянен дефицит от ново социално знание за изменената реалност. Прагматичната гледна точка изисква преосмисляне на хуманитарните последици от този факт.

Дисертационният труд „Влияние на технологично-базираните интервенции в когнитивното и социално развитие на юношите“ е актуален и репрезентативен за българското общество социален проблем, който не само обслужва научните интереси на докторанта, но и разкрива потребността от управленчески решения. Както авторът сам посочва той е насочен към една специфична ниша, която заемат съвременните технологии, а именно мобилните приложения. В съвременния интензивен живот, макар технологиите да не могат напълно да заменят човешкия фактор, „значимите други“, както би казал Джордж Мийд, които не само формират самосъзнанието на детето, но и служат като ориентир в живота на тинейджерите и юношите, те могат да им помогнат при вземането на решения и планирането на конкретни дейности. Освен това определени технологии могат да предифинират прогнозираното преди неблагоприятно развитие в способностите на тинейджерите при липса или ограничено присъствие на възрастни в техния живот.

II. Приноси.

1. Новост за науката

- Теоретичен принос на дисертационния труд е, че в него се идентифицира и посочва мястото, което може да заеме новосъздаденото мобилно приложение с цел подпомагане стимулацията на изпълнителните функции. Това става на базата на обстоен литературен анализ на най-новите разбирания за невроразвитието през юношеството и технологично-базираните интервенции, насочени към различни аспекти от развитието на юношите.

- Направена е хипотеза за ролята на технологично-базираните интервенции при преодоляване на установените дефицити на социални фактори. Тя се основава на анализа на влиянието на социалните фактори върху когнитивните процеси, при което са изведени ключовите социални аспекти, пряко влияещи на изпълнителните функции. Представени са научни аргументи за дефицит на подходящи условия за тяхното успешно развитие в съвременното семейство и родителския капацитет.

- Разработена е нова теоретична рамка за мобилно приложение за стимулиране на комплекс от когнитивни и социални процеси, пряко свързани с умението за управление на житейските задачи.

- Като нов метод може да се посочи, че използването на мобилното приложение MyGoal дори в рамките само на един месец създава субективно усещане на процеса на развитието на уменията за управление на житейските задачи като подобрява редица когнитивни процеси, участващи в целеполагането и планирането на дейности.

2. Обогаляване на съществуващите знания.

За първи път е разработено и апробирано мобилно приложение. MyGoal, насочено към стимулиране уменията за управление на житейските задачи, с потенциал за подобряване на цялостното благосъстояние на хората.

Чрез проведеното изследване за първи път у нас е доказано как технологично-базираните интервенции могат ефективно да подпомогнат развитието на децата. Доказана е хипотезата, че употребата на професионално разработени мобилни приложения може ефективно да подпомогне развитието на умения за управление на житейските задачи и да компенсира липсата на стимулираща социална среда или недостатъчен родителски капацитет, като осигури необходимите стимули за по-добро развитие на децата.

3. Приложение на научни постижения в практиката.

Технологично-базирана интервенция наречена MyGoal може да се използва практически в реална среда за стимулиране уменията за решаване на житейските задачи не само за децата и младите хора.

III. Критични бележки

1. Необходимо е посочване и разграничение на обекта и предмета на изследването
2. Пояснение на понятието „представителна извадка“ по отношение емпиричното изследване, отразено в четвърта глава.

IV. Мотиви и заключение

Дисертационният труд на инж Галина Тодорова Найденова се отличава с ярко изяви ерудиция и езикова прецизност. Текстът съдържа теоретически и практико-приложни резултати, които представляват оригинален принос в разглежданата научна област. По своята концептуален замисъл, научна широта и задълбоченост той отразява притежаваните от автора качества и умения за самостоятелно научно изследване и отговаря на всички изисквания на закона за развитие на академичния състав в Република България. Това ми дава пълно основание за положителна оценка, както и да предложа на Многоуважаваните членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на инж Галина Тодорова Найденова по докторска програма „Социална работа, психологически изследвания и социална политика“ към професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки.

17. 02. 2025 г.
гр. Шумен

Изготвил становището:
(доц. д-р Милослава Русинова Янкова)

STATEMENT

for dissertation on the topic: "Impact of technology-based interventions on the cognitive and social development of adolescents"

Doctoral student: Eng. Galina Todorova Naydenova

For awarding the educational and scientific degree "Doctor" in the doctoral program "Social Work, Psychological Research and Social Policy" in the professional field 3.4. Social Activities, field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences.

Scientific advisor: Assoc. prof. Irina Todorova Todorova, Ph.D.

Author of the opinion: Assoc. prof. Miloslava Rusinova Yankova, Ph.D.

I. Actuality of the dissertation work.

The complex multifacetedness and dynamics of the contemporary world lead to a constant deficit of new social knowledge about the changed reality. A pragmatic perspective requires a rethinking of the humanitarian consequences of this fact.

The dissertation "Impact of Technology-Based Interventions on the Cognitive and Social Development of Adolescents" is a current and representative social problem for Bulgarian society, which not only serves the scientific interests of the doctoral student, but also reveals the need for management solutions. As the author himself points out, he is aimed at a specific niche occupied by modern technologies, namely mobile applications. In modern intensive life, although technologies cannot completely replace the human factor, the "significant others", as George Mead would say, who not only form the child's self-awareness, but also serve as a reference point in the lives of teenagers and adolescents, they can help them in making decisions and planning specific activities. Furthermore, certain technologies can redefine the previously predicted unfavorable development in the abilities of teenagers in the absence or limited presence of adults in their lives.

II. Contributions.

1. New to science

- The theoretical contribution of the dissertation is that it identifies and indicates the place that the newly created mobile application can occupy in order to support the stimulation of executive functions. This is done based on a comprehensive literature analysis of the latest understandings of neurodevelopment during adolescence and technology-based interventions aimed at different aspects of adolescent development.

- A hypothesis is made about the role of technology-based interventions in overcoming the identified deficits of social factors. It is based on the analysis of the influence of social factors on cognitive processes, in which the key social aspects directly influencing executive functions are identified. Scientific arguments are presented for a deficit of appropriate conditions for their successful development in the modern family and parental capacity.

- A new theoretical framework for a mobile application has been developed to stimulate a complex of cognitive and social processes directly related to the ability to manage life tasks.

- As a new method, it can be pointed out that using the MyGoal mobile application, even within just one month, creates a subjective feeling of the process of developing the skill of managing life tasks by improving a number of cognitive processes involved in goal setting and planning activities.

2. Enrichment of existing knowledge.

For the first time, a mobile application has been developed and tested. MyGoal, aimed at stimulating the ability to manage life's tasks, with the potential to improve people's overall well-being.

The study, conducted for the first time in our country, has demonstrated how technology-based interventions can effectively support children's development. The hypothesis that the use of professionally developed mobile applications can effectively support the development of life task management skills and compensate for the lack of a stimulating social environment or insufficient parental capacity by providing the necessary incentives for better child development, has been proven.

3. Application of scientific achievements in practice.

A technology-based intervention called MyGoal can be used practically in a real-world environment to stimulate life problem-solving skills not only for children and young people.

III. Critical notes

1. It is necessary to indicate and distinguish between the object and the subject of the study
2. Explanation of the concept of "representative sample" in relation to empirical research, reflected in the fourth chapter.

IV. Motives and conclusion

The dissertation work of Eng. Galina Todorova Naydenova is distinguished by its clearly expressed erudition and linguistic precision. The text contains theoretical and practical-applied results, which represent an original contribution to the scientific field under consideration. In terms of its conceptual design, scientific breadth and depth, it reflects the author's qualities and skills for independent scientific research and meets all the requirements of the law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria. This gives me full reason for a positive assessment, as well as to propose to the Honorable Members of the Scientific Jury to award the educational and scientific degree "Doctor" to Eng. Galina Todorova Naydenova in the doctoral program "Social Work, Psychological Research and Social Policy" in the professional field 3.4. Social Activities, field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences.

17/02/2025
Shumen

Prepared the opinion:
(Assoc. prof. Miloslava Rusinova Yankova, Ph.D.)